

Julius Evola: A jobboldali kultúra

2013 november 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Manapság meglehet?sen divatos »jobboldali kultúráról« beszélni, azonban nehéz kivonnunk magunkat az alól a benyomás alól, hogy ez »konjunktúra-jelenség«.

Miután a politika területén adva van a jobboldal számokban kifejezhet? el?retörése, némelyek azzal

próbálkoznak, hogy ennek kulturális megfelel?jét is létrehozzák, hogy azután ez és a politika kölcsönösen kiegészítse egymást. Ez a próbálkozás azonban különböz? problémákat vet fel.
Mindenekel?tt pontosítanunk kellene, hogy mit értünk kultúrán. Itt utalhatunk mind az alkotás, mind az eszmék és doktrínák területére. Nos, az alkotás területe (irodalom, regények, színház stb.) nem t?r el formulákat és recepteket; itt minden hiteles és érvényes produkció lényegében a megfelel? légkör meglétét?l függ. A mérték után, vagy rendelésre készült alkotás képtelenségét bebizonyította például az úgynevezett »marxista« vagy »szocialista realizmus« keretében készült termékek tökéletes értéktelensége.

Boris Prangov: Julius Evola

A második szektorban lehetne és kellene pontosítanunk az egyes területek vonatkozásában a jobboldali kultúra tartalmát. De eltekintve a konjunkturális »jobboldali« jelz?t?l, itt lényegében intellektuális orientációkra és már létez? kritikusokra kellene utalnunk, és csupán arról lenne szó, hogy újra el?vegyük és továbbfejlesszük ?ket. A marxizmus, a marxista történetírás és metodológia elleni támadás kézenfekv? lenne, de bizonyos mértékben azt mondhatjuk, hogy ez már elintézett ügy. Kevesen vannak olyanok, akik még tartják magukat a marxizmus elkopott dogmáihoz. Ha a marxizmus manapság veszélyes, nem a kulturális, hanem inkább a gyakorlati-politikai síkon az, ahol – hogy elintézzük – nem vitára, hanem határozott akcióra van szükség.

A jobboldali kultúrában helye lehetne a tudomány és szcientizmus kritikájának – ezeknek a marxizmussal való összejátszása ismeretes. Ehhez már az utóbbi id?ben érvényesen hozzájárultunk: a tudomány »mítosztalanítása« fontos feladat, és szélesebb perspektívában szükséges lenne mérlegelnünk egyrészt a tudománynak a materiális területen fellelhet? pozitív hozadékát, másrészt ennek ellentételét: azt a spirituális pusztítást, amelyért a tudományos világnézet felel?s.
A jobboldali kultúra számára fontosabb munkaterület a történetírásé. Tény, hogy történetírásunk majdnem kivétel nélkül antitradicionális, szabadk?m?ves-liberális, és többé-kevésbé »haladó« szellem?. Az úgynevezett »hazai történelmet« – és nem csak a legközhelyszer?bbet – az jellemzi, hogy a »mi« történelmünkként emeli ki és dics?íti mindazt, aminek túlnyomóan antitradicionális jellege volt: a »községek« császári hatalom elleni lázadásától kezdve a risorgimento azon aspektusain keresztül, amelyeknek tagadhatatlan kapcsolatuk volt 1789 eszméivel, egészen az els? világháborúba való belépésünkig. Valami ilyesmit kell mondanunk nemcsak a »hazai történelemr?l«, hanem általában a történelemr?l.

Ebben az utóbbi tekintetben – sajnos – hiányoznak a kifejleszthet? el?zmények. Vannak, akik újabban Machiavelli és Vico nevét emlegetik, akikr?l nem tudjuk, hogy voltaképpen hogyan kerülnek ebbe az összefüggésbe: az anyag, amellyel rendelkeztek, nagyon más és korlátozott volt. Vicótól legfeljebb a történelem regresszív értelm?

magyarázatát vehetnénk át: az általa »heroikusnak« nevezett emberek szintjér?l egy új barbárság felé való eltávolodást. Ez azonban Vicónál a ciklusok, a történelmi »áramlások és visszaáramlások« elméletéhez kapcsolódik; valami hasonló érvényes Oswald Spenglernek »A Nyugat alkonyá«-ban kifejtett korszer?bb elméleteire is.
Nem tudjuk, hogy Machiavellit?l a jobboldali történetírás mit vehetne át. Azokkal szemben, akik – a történetíráson kívül – Machiavellit általában a jobboldali gondolkodók közé szeretnék sorolni, határozott fenntartásainknak kell hangot adnunk. A »machiavellizmus« bizonyára nem ok nélkül kapta a nevét Machiavellit?l; és ha eltekintünk is Machiavelli kevésbé rokonszenves aspektusától (vagyis az eszközöknek a cél elérése érdekében történ? felel?tlen alkalmazásától), azt kell mondanunk: egyáltalán nem érezzük jobboldalinak a puszta »er?s kezet«: a magát határozottan érvényesít? hatalmat, ha ennek a hatalomnak nincs karizmája, magasabb legitimációja; különben fennállna annak veszélye, hogy számos jelenlegi vasfüggöny mögötti rezsimet jobboldalinak kellene tekintenünk.

Ha szemügyre vesszük a történelmi jobboldalt – eltekintve a Burke-nél, de Tocqueville-nál, De Maîstre-nél, Burckhardtnál megtalálható kezdetekt?l –, az általunk ismert egyedül érvényes jelenkori hozzájárulás L. de Poncins és E. Malinski La Guerre Occulte [Az okkult háború] cím? könyve. Ez megvilágítja a tradicionális európai civilizáció felbomlásához vezet? – gyakran az ismert történelem kulisszái mögött kibontakozó – folyamatokat. Sajnos e könyv fejtegetései megállnak a bolsevizmus megjelenésénél. Ezért – hogy eljussunk a máig – ott van egy meglehet?sen nagy, eseményekben igen gazdag korszak, amelynek elemzését folytatni kellene.

A szociológia a jobboldali gondolkodásnak szintén fontos munkaterülete. Valójában ennek a diszciplínának azonban (ha nem is nyíltan marxista szellemben m?velik) mindig van egy kártékony összetev?je: a magasabb rend?nek az alacsonyabb rend?re való visszavezetése – az amerikai szociológia áramlatai ennek világos példájával szolgálnak. Végül az – az emberi lét általános elméletének értelmében vett – antropológiának szintén fontos tárgynak kellene lennie. Itt például tanulmányozni és vitatni kellene azt a – sajnos nagyon elterjedt és elfogadott – orientációt, amely a pszichoanalízis egyik vagy másik változatára épül, hogy felismerjük és kétségbe vonjuk azt a csonka és torz emberképet, amely ennek általános alapja.

Úgy hisszük, hogy ezzel már adtunk néhány lényeges útmutatást.

(Roma folyóirat, 1972. VIII. 29. 7; ford.: Z. G.)

Ajánló